

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2021. szeptember 23.

Az ukrajnai reformokhoz nyújtott uniós támogatás nem eredményes a magas szinten elkövetett korrupció elleni küzdelemben

Az Európai Számvevőszék most megjelent különjelentése szerint az uniós fellépés ellenére a magas szinten elkövetett, az állam foglyul ejtését eredményező korrupció továbbra is széles körben elterjedt Ukrajnában. Az Unió átfogó prioritásként, forrásokat és erőfeszítést biztosítva igyekszik kezelni az ukrajnai korrupciót a legkülönbözőbb területeken, a versenykönyezetből kezdve az igazságszolgáltatásig és a civil társadalomig. A számvevők véleménye szerint azonban a támogatás és a bevezetett intézkedések nem hozták meg a várt eredményeket.

Az Unió több mint 20 éve támogatja Ukrajna reformprogramjait. E támogatás szerves része az a küzdelem, amely az ország fejlődését jelentősen akadályozó és az uniós értékekkel ellentétes korrupció ellen folyik. A foglyul ejtett államnak nevezhető Ukrajnában mindent áthat a magas szinten elkövetett korrupció, amely akadályozza a versenyt és a növekedést, illetve árt a demokratikus folyamatoknak. Évente több tízmilliárd dolláros összegek vesznek el a korrupció következtében. Az Európai Bizottság, az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) és az uniós tanácsadó misszió megkísérelte kezelni a problémakört, és számos reformot támogatott a jogállamiság megerősítése és a korrupció elleni küzdelem érdekében Ukrajnában.

Az Unió már régóta tisztában van az oligarchák, a magas rangú tisztviselők, a politikusok, az igazságszolgáltatás és az állami tulajdonú vállalatok között fennálló kapcsolatokkal, de – amint a számvevők megjegyzik – mégsem dolgozott ki a magas szinten elkövetett korrupcióra irányuló célzott stratégiát. Az illegális pénzmozgásokkal például – ideértve a pénzmosást is – csak másodlagos kérdésként foglalkozik. Az Unió ennek ellenére számos korrupcióellenes reformot és tevékenységet támogatott Ukrajnában. A legtöbb esetben a támogatás mértéke több feltétel teljesítésétől függ. A Bizottság azonban gyakran túl lazán értelmezi az előírások teljesülését, ami túl pozitív értékelésekhez vezet. Az ellenőrök példaként a vízummentességet említik. E rendszer

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

működését annak ellenére sem vizsgálták felül, hogy az uniós támogatás három feltétele közül kettő nem teljesült.

„Az Ukrajnának nyújtott különböző uniós támogatások ellenére az oligarchák és az egyéni érdekek továbbra is veszélyeztetik az ukrajnai jogállamiságot és az ország fejlődését – jelentette ki Juhan Parts, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – Ukrajnában összpontosított és hatékony stratégiát kell alkalmazni az oligarchák erejének megtörése és az állam foglyul ejtésének megszüntetése érdekében. Az Unió sokkal jelentősebb szerepet játszhat, mint eddig tette.”

Az országban az uniós támogatás eddig szerény eredménnyel járt. A versenyellenes struktúrák és magatartások elleni küzdelemhez nyújtott uniós támogatás a vállalatirányításra és az ukrán jogszabályoknak az uniós normákkal való összehangolására összpontosított. A független médiaforrásoknak és aktivistáknak nyújtott támogatások kivételével nem irányult célzott uniós támogatás az állami vállalatokat érintő magas szintű korrupciós rendszerek azonosítására. Mivel azonban Ukrajnában igen sok vállalat tekinthető korrump monopóliumnak vagy oligopóliumnak, a számvevők álláspontja szerint az Uniónak közvetlenebb módon kellett volna fellépnie a szabad és tisztességes verseny útjában álló akadályok felszámolása érdekében.

Az igazságügyi reformhoz nyújtott uniós támogatás sem járt elegendő eredménnyel. Az uniós projektek és a kapacitásépítési támogatás azonban segítettek az ukrán alkotmány, valamint számos törvény újraszövegezésében. Amint a számvevők is elismerik, támogatta az Unió az új Legfelsőbb Bíróság létrehozását is. Ezeket az eredményeket azonban folyamatosan veszélyezteti a jogszabályok megkerülésére és a reformok visszafogására tett számos kísérletet. Az emiatt történt jelentős visszaeséseket az uniós intézkedések sem tudták enyhíteni.

Hasonlóképpen az uniós segítséggel létrehozott korrupcióellenes intézmények sem igazán tudták még éreztetni jelenlétüket. A magas szinten elkövetett korrupciós ügyek kivizsgálására, büntetőeljárás alá vonására és elbírálására szolgáló egész rendszer nagyon törékeny. Bár a Legfelsőbb Korrupcióellenes Bíróság kezdett ígéretes eredményeket felmutatni, eredményességét, függetlenségét és fenntarthatóságát rendszeresen megkérdőjelelik. Hasonló a helyzet az Ukrán Nemzeti Korrupcióellenes Iroda esetében. Az Iroda ugyan – részben az uniós politikai támogatásnak köszönhetően – működőképes és független tudott maradni, ám állandó veszélyben forog, és határozatai meghozatalában függ többek között az ügyészekről és a törvényszéki hivataltól. A számvevőszék figyelmeztetése szerint: ha egy láncszem gyenge, a lánc egésze sem fog jól működni.

Háttér-információk

Ukrajna az Unió keleti partnerségéhez tartozó ország, így részesül az Európai Szomszédosági Támogatási Eszközből, azzal a feltétellel, hogy tiszteletben tartja a jogállamiságot. Az Európai Bizottság 2014 óta megközelítőleg 5,6 milliárd eurót különített el makroszintű pénzügyi támogatási programokra és 2,2 milliárd eurót segélyprogramokra. A Bizottság emellett az Európai Beruházási Bank által nyújtott 4,4 milliárd euró összegű hitelre is garanciát vállal. Az Unió Ukrajnában a legnagyobb adományozó.

„Az Ukrajnában magas szinten elkövetett korrupció csökkentése: léteznek uniós kezdeményezések, de eredményeik még elégtelenek” című, 23/2021. sz. különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

A Számvevőszék még idén jelentést fog közzétenni [a nyugat-balkáni jogállamiság](#) uniós támogatásáról is.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, az ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseiben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül.

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547